

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z odwołania E.N. i R. N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Oddziałowi w B.
o objęcie ubezpieczeniem społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 7 kwietnia 2005 r.,
na skutek kasacji ubezpieczonych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w B.
z dnia 5 października 2004 r., sygn. akt III AUa .../04,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w B. wyrokiem z dnia 5 października 2004 r. (III AUa .../04) oddalił apelację wnioskodawczyni – E. N. i wnioskodawcy – R. N. od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 4 lutego 2004 r. (V U .../03) oddalającego ich odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w B. z dnia 28 lipca 2003 r. stwierdzającej, że E. N. nie podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u R. N., prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od dnia 12 lutego 2003 r. w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz stwierdzającej, że E. N. podlega obowiązkowym

ubezpieceniom społecznym z tytułu współpracy z R. N. od dnia 12 lutego 2003 r. w zakresie uregulowanym art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W kasacji od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w B. z dnia 5 października 2004 r. pełnomocnik wnioskodawców zarzuciła naruszenie art. 8 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) „przez błędne ustalenie, że E.N. nie łączył stosunek pracy z jej synem R.N., zaś zawarcie umowy o pracę było czynnością pozorną zmierzającą do uzyskania przez E.N. zasiłku dla bezrobotnych”, a także naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. „poprzez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez niewłaściwe ustalenie, że E.N. nie łączył stosunek pracy z R.N.” oraz art. 382 k.p.c. „poprzez pominięcie ‘zebranego materiału’ i jego nieuzupełnienie”. Równocześnie, pełnomocnik wnioskodawców wskazała, iż okolicznością uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania jest „naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 i 5 powołanej na wstępie ustawy, przez przyjęcie, że pomiędzy E. N. a R.N. nie istniał stosunek pracy z powodu braku elementu podporządkowania, a samo zawarcie umowy o pracę było czynnością pozorną zmierzającą do uzyskania przez E.N. zasiłku dla bezrobotnych, przy czym treść zebranego materiału dowodowego prowadzi do odmiennych wniosków. Stąd zachodzące w niniejszej sprawie naruszenie prawa procesowego (...) dokonanie błędnej wykładni przepisów prawa materialnego (...). Sąd wydając zaskarżone orzeczenie nie oparł się na zebranych w sprawie materiale dowodowym, a jedynie oparł się na ogólnie pojętych doświadczeniach (...). Występuje zatem istotne zagadnienie prawne odnoszące się do stosowania art. 233 § 1 k.p.c., a w szczególności, czy można orzekać ponad lub niezgodnie ze zgromadzonymi dowodami w sprawie i jakie są granice swobodnej oceny dowodów. Powyższe zagadnienie jest istotne nie tylko w tej sprawie. W ostatnich latach daleko posunięta swoboda w ocenie dowodów i stosowania norm materialnych jest zjawiskiem nagminnym, zwłaszcza przy nasilającym się zjawisku oddalania apelacji w sądach należących do tych samych okręgów.” W konsekwencji, w kasacji sformułowany został wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy

Sądowi Apelacyjnemu w B. do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania wedle norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja powinna czynić zadość szczególnym wymaganiom formalnym określonym w art. 393³ k.p.c., w tym – poza przytoczeniem podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia – powinna ona zawierać także „przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie” (art. 393³ § 1 pkt. 3 k.p.c.), które stanowią odrębny element formalny kasacji jako pisma procesowego. Oznacza to w szczególności, że w kasacji należy wykazać (*sic!*), iż w sprawie, której ona dotyczy, bądź „występuje istotne zagadnienie prawne” (art. 393 § 1 pkt 1 k.p.c. – *a contrario*), bądź „istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie” (art. 393 § 1 pkt. 2 k.p.c. – *a contrario*), bądź też „zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo” albo „zachodzi nieważność postępowania” (art. 393 § 2 k.p.c.). Wnoszący kasację nie może przy tym ograniczyć się do powtórzenia w jej treści jednego lub kilku ustawowych sformułowań, do którego lub których pragnie nawiązać, jako do „okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji”, lecz obowiązany jest do profesjonalnego prawniczego uzasadnienia wskazanej lub wskazanych „okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji” i to w kontekście okoliczności faktycznych i prawnych tej sprawy, której kasacja ta dotyczy. Nie spełnienie tego wymagania kasacji stanowi tzw. brak istotny kasacji, bowiem kasacja taka nie czyni zadość wymaganiu formalnemu określonym w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c., a to w konsekwencji skutkować musi jej odrzuceniem.

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie pełnomocnik skarżącej ograniczyła się jedynie do wskazania w *petitum* kasacji, że zagadnieniem prawnym, które – w jej przekonaniu – wymagałyby rozstrzygnięcia w kontekście rozpoznawanej sprawy, jest kwestia interpretacji art. 8 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nie przedstawiając jednak jego prawniczego uzasadnienia.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393⁷ § 1 k.p.c. w związku z art. 393 § 1 pkt 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Teza:

Sąd odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania, jeżeli wnoszący kasację w jej *petitum* wskazał jedynie na zagadnienie prawne, jakie w jego opinii wymaga

rozstrzygnięcia w kontekście rozpoznawanej sprawy, jednak równocześnie nie przedstawił jego prawniczego uzasadnienia (art. 393⁷ § 1 k.p.c. w związku z art. 393 § 1 pkt 3 k.p.c.).